

Inhoud

DEEL I DE ZETEL

- 1 Op de fiets 13
- 2 Opperhoofden 18
- 3 Aan de slag 26
- 4 Zorgvuldig, zeker niet precies 34
- 5 Hangmappen en trefwoorden 40
- 6 Van zolder tot wijnkelder 47
- 7 De paperclip slaat toe 51
- 8 Een veelbetekenend wachtwoord 60
- 9 Binnen- en buitentekstelijke besognes 67
- 10 Een levenslang lidmaatschap 73

DEEL II HARDE NOTEN

- 11 Irritaties 81
- 12 Een heus conflict 88
- 13 Maar liefst twee problemen 92
- 14 De escalatie 98
- 15 Het salomonsoordeel 104
- 16 De ballon loopt leeg 110

- 17 Lunch met taartdiagrammen 117
- 18 Amok 122
- 19 Op het matje 126
- 20 De sokkentest 132
- 21 Verschil van inzicht 136
- 22 Protest en medeleven 141
- 23 Hameren en smullen 146
- 24 Een bus- en boottocht 153
- 25 Rumor in casa 157
- 26 De gang op 161
- 27 Allemaal verliezers 167

DEEL III ONWILLIGE HONDEN

- 28 Artikel 14 173
- 29 Een klaagzang 180
- 30 Meer klaagzang 186
- 31 Kantoor schoenen en vergaderpetjes 191
- 32 Le grand seigneur 198
- 33 Notariële beslommeringen 202
- 34 De erepenning en het zilveren bestek 207
- 35 Flaporen vereist 216
- 36 Een dwarsligger 222
- 37 Solliciteren in een 'bordeel' 226
- 38 Russische verkiezingen en een geheimzinnig koffertje 232
- 39 Muggenziften 238
- 40 Haastige spoed 244
- 41 Praktisch af 249
- 42 Winnaars en verliezers 253
- 43 De 'multipurpose medanje' 257
- 44 Magnums en kurkengeld 261
- 45 Vragen zonder antwoord 266

DEEL IV OP VOLLE OORLOGSSTERKTE

- 46 Kont tegen de krib 271
- 47 Meer tegenwind 274
- 48 Hete soep 278
- 49 De voordracht in de ijskast 282
- 50 Het kippenhok 287
- 51 Kerstpakketten en clusterbommen 291
- 52 Nog eens op het matje 295
- 53 Achter gesloten deuren 298
- 54 Op oorlogspad 302
- 55 Een ontploffing 307
- 56 Lijmsporen 312

DEEL V SCHOON SCHIP

- 57 Een koude start 319
- 58 Nog een laatste maal 324
- 59 Meer principes 328
- 60 Wisseling van de wacht 333
- 61 De interim komt op stoom 336
- 62 Felicitaties met prik 342
- 63 De stoelendans 346
- 64 Een schot uit de heup 351
- 65 Afgeserveerd 357
- 66 De aftocht 360

Personeel en organisatie 365

I

Op de fiets

‘Ik zou die fiets niet aan dit hek vastmaken, het is hier geen fietsenstalling,’ roept een vrouw mij toe vanuit de deuropening van een deftig pand, gelegen aan het stadsplein. Ze draagt een keurig mantelpakje en haar hakken klikken als ze de drie treden van het buitentrapje af loopt. ‘De professor houdt daar niet van.’ Ze vertrekt zuinigjes haar mond, waaruit ik opmaak dat zij deze huisregel niet bedacht heeft. ‘Zet u de fiets liever in het rek van de gemeente, daar is het voor; tegen ons tuinhek is geen gezicht.’ Ze wijst naar een fietsenrek verder weg op het plein.

‘Ik twijfelde al, ik zie hier geen fietsen staan,’ verontschuldig ik me. Maar mijn verweer voelt als een zwaktebod, de vrouw staart naar mijn kettingslot dat ik al in de aanslag heb. Ik hang het slot terug om mijn zadel en loop met uitgestoken hand naar haar toe.

‘Ron Vegter, ik kom voor de sollicitatie.’

‘O...?’ Ik zie verbazing in haar blik. ‘U bent de sollicitant. De meesten komen met de auto of met de trein. Ik ben de receptioniste, aangenaam. Zet uw fiets eerst maar weg, dan zie ik u daarna binnen.’ Ze draait zich om en loopt kortdaat de drie treden van het trapje weer op, maar heeft zichtbaar moeite haar evenwicht op haar hooggehakte schoenen

te behouden. De massieve deur valt achter haar dicht. In sierlijk ouderwetse krulletters staat erop geschilderd: *Medisch Tijdschrift*.

Ik stal mijn fiets op het plein. Als ik terugwandel naar het pand, zie ik nog duidelijker dat dit geen gewoon kantoor is. De architectuur is imposant, maar ook afstandelijk. Het smeedijzeren hek scheidt de villa als een vestingmuur van de buitenwereld af. Door de spijlen zie ik een fraai aangelegde tuin, met een aantal beelden, als in een park in Parijs. De tuin schittert in het zonlicht, achterin staan hoge bomen aan de rand van het gazon. En dat alles in hartje stad.

Zodra ik aanbel zoemt de deur open en stap ik een monumentale hal binnen. De leegte van de ruimte is overweldigend, ik schrik ervan. Een grote antieke klok rust pontificaal tegen de zijmuur en in het midden pronkt een rood leren bankje, dat met de rugleuning naar de ingang staat. Wie gaat daar nu zitten, zo op de middenstip van deze enorme hal, die reikt tot aan het plafond van de eerste verdieping. De vloer van de hal is lichtblauw betegeld en glimt als een spiegel. Achterin bevindt zich een statige trap, zo een waar in een speelfilm steevast de barones van afschrijdt om de gasten op haar receptie te verwelkomen. Na een twintigtal treden splitst de trap zich in tweeën: een deel zwenkt naar rechts en een deel naar links. Beide delen komen uit op de omloop, die is uitgevoerd in fraai houtsnijwerk. Hier is niet bezuinigd.

‘Komt u verder,’ hoor ik een stem links van mij. Verscholen in een kleine nis zit de receptioniste aan een bureau achter een computerscherm. Ze stopt net haar spiegeltje en lipstick in de bureaula.

‘Gaat u daar maar zitten,’ ze wijst naar het rode bankje.

‘U wordt zo opgehaald, ze zijn nog bezig met de andere kandidaat.’

Ik neem plaats. Op dit bankje zit je voor gek, midden in de hal zonder rugdekking. Er liggen geen tijdschriften om in te bladeren, zelfs geen exemplaar van het *Medisch Tijdschrift*. Ik heb alle tijd om de ruimte goed in me op te nemen. Het is ijsig stil, op de klok na, die tikt en tikt...

De receptioniste begint ook te tikken, maar ik kan haar vanaf mijn bankje niet zien. Dan hoor ik gekraak, een oudere man komt de trap af, gekleed in een fraai pak, op en top een heer. Is dit de professor van het fietsenrek? vraag ik mij af. Al lopend bladert hij door een map paperassen, een stapel oude papieren, van een afstand lijkt het perkament. Omzichtig balancerend laat hij, terwijl hij leest, telkens één voet zakken naar de volgende trede. Het gaat tergend langzaam; lezen en traplopen gaan nu eenmaal niet goed samen. Ik ben bang dat hij zich zal verstappen, onder aan de trap glimt de stenen vloer. Ik zie mij al eerste hulp verlenen, een mooie start bij mijn nieuwe werkgever. De man loopt al lezende langs mij heen, zonder op te kijken. Ik kuch om zijn aandacht te trekken. Hij knikt afwezig en verdwijnt in een gang naar de zijkant van het gebouw.

‘Ik hoor u zo hoesten, wilt u een glaasje water?’ vraagt de receptioniste bezorgd. Ze staat al op van haar bureau en komt naar mij toe gelopen. Eenmaal bij het bankje buigt ze zich naar mij toe, alsof ze haar hand op mijn schouder wil leggen. Maar ze bedenkt zich, trekt haar bloesje recht en glimlacht verontschuldigend.

‘Wat heb je te zoeken in dat stofnest?’ hadden mijn vrienden mij nog bezworen. ‘Het is een bolwerk dat zich ontrokken heeft aan de universitaire democratisering, dat in-

stituut is blijven steken in de vorige eeuw. Het is meer een baan voor iemand die zich wil voorbereiden op zijn pensioen.’

Maar de advertentie was door mijn hoofd blijven spoken: hoofdredacteur bij het *Medisch Tijdschrift*. Schrijven gecombineerd met het bedrijven van wetenschap sprak mij aan; ik zag mezelf al overleggen met artsen en hoogleraren door het hele land, zelfs met collega’s in het buitenland. Misschien kon ik een bijdrage leveren aan de modernisering van het *Tijdschrift*? Te vaak had ik het blad bij collega-huisartsen ongelezen en nog in het cellofaantje in stapels op hun bureau zien liggen. Blijkbaar was de voorpagina niet verleidelijk genoeg om eens door te bladeren. Dat verbaasde mij niet; alle nummers zagen er, met de inhoudsopgave als voorpagina, identiek en slaapverwekkend uit.

Ik had jaren als tropenarts in Afrika en Latijns-Amerika gewerkt. Dat was actie en avontuur. Na terugkeer schreef ik verhalen over mijn belevenissen. Ik had er plezier in medische onderwerpen aantrekkelijk te presenteren aan het grote publiek. En zeg nou zelf: wie wil er géén hoofdredacteur worden? Ik schreef op goed geluk een brief en werd uitgenodigd om ‘met de sollicitatiecommissie van gedachten te wisselen’. Nu zit ik op deze middenstip, in afwachting van de aftrap.

Plots staat er een gezette vijftiger voor mijn neus. Hij is klein van postuur en draagt een net kostuum. Zijn jasje zit krap, het kan nauwelijks dicht. Ook hij heeft enkele papieren in zijn hand. Een opvallend glimmend horloge komt onder zijn manchet tevoorschijn, een zegelring fonkelt aan zijn vinger. Hij kijkt me streng aan en steekt zijn hand uit. ‘U bent sollicitant Vegter?’ Het jasje spant verder aan om zijn buik. De rode stropdas steekt fel af tegen zijn gestreepte

overhemd. ‘Aangenaam, ik ben Lunstroom,’ hij pauzeert even en voegt er gedeceideerd aan toe: ‘Proféssor Lunstroom, van de hoofdredactie.’

Dit moet hem zijn, die van het fietsenrek.

‘Loopt u met mij mee, dan stel ik u voor aan de sollicitatie-commissie.’ Hij gebaart uitnodigend naar de linkerzijde van de benedenverdieping en gaat me voor. We lopen door een gang, met aan de muur olieverfschilderijen, portretten van oudere heren die me streng aanstaren. Ik herken een professor die ons leerde dat een glas rode wijn de beste remedie tegen verkoudheid is, een advies dat er bij ons studenten destijds goed in ging.

Professor Lunstroom zwaait een kamerdeur open: ‘Heren, de volgende sollicitant.’

Ook deze kamer oogt imposant, er ligt hoogpolig tapijt en ik zie een grote werktafel waarop in keurige slagorde drank en glazen staan uitgesteld. Vier oudere heren zitten, wat onderuitgezakt, in een ruime zithoek; ze kijken me onderzoekend aan. Alle vier zijn keurig in pak. Ik schud routineus handen en hoor namen noemen. Ik krijg een stoel aangeboden naast de tafel met drank. Door de ramen zie ik de tuin, die rondom het hele gebouw loopt, een tuinman is met een grote hark het pas gemaaid gras bijeen aan het vegen. Onwennig in mijn nieuwe pak, controleer ik of mijn stropdas goed zit. Ik ben blij dat ik die heb omgedaan, een advies van mijn moeder dat mij altijd is bijgebleven: doe die stropdas in ieder geval de eerste dag om, daarna zie je vanzelf verder.

Opperhoofden

Als ik zit realiseer ik me dat ik de meeste namen al vergeten ben. Ik kijk de kring rond en glimlach de heren toe. Op het eerste gezicht lijken ze op elkaar, met die spaarzame haren en grijze kostuums. Ondanks de officiële setting zitten ze er ontspannen bij.

‘Wat wilt u drinken?’ vraagt Lunstroom beleefd.

‘Graag iets fris.’

‘Ik neem anders een biertje,’ roept een van de anderen uitdagend en veert opmerkelijk jeugdig overeind om een flesje bier van de tafel te pakken. Als hij naast me staat, torent hij hoog boven me uit. ‘Dat mag toch wel, heren, op dit onchristelijke tijdstip,’ en hij wijst naar de klok om de anderen te overtuigen. Het is vier uur. ‘U mag zich nog bedenken,’ stelt hij mij, met een nadrukkelijke knipoog, voor. Hij opent zijn flesje met een kordate polsbeweging en gaat zitten. Lunstroom overhandigt me een flesje fris en neemt plaats in de kring. Hij lijkt geïrriteerd door het gedrag van zijn collega, ik zie dat hij hem een boze blik toewerpt. Hij popelt om te beginnen met het officiële gedeelte.

‘Ik zal u de commissieleden voorstellen,’ opent professor Lunstroom het gesprek. ‘U bent hier bij dé bazen van het

Medisch Tijdschrift, tijdschrift met hoofdletter T, wel te verstaan.' Met een zekere trots kijkt hij de kring rond.

Bazen met een hoofdletter B, associeer ik heimelijk.

Lunstream richt zich op, hij gaat er goed voor zitten en doet daartoe de knoop van het jasje los. Nu spant het overhemd aan en de kleine knoopjes staan zichtbaar onder druk. Het is alsof hij zich opblaast om zijn woorden kracht bij te zetten. Hier is een van de Bazen van het *Tijdschrift* aan het woord.

'Links van u zit professor De Goede, hij is voorzitter van de hoofdredactie. Onze hoofdredactie bestaat uit vier hoofdredacteuren, van wie er nu één vervangen wordt.'

Ik knik bevestigend, maar vind het verwarrend, het lijkt mij logischer om slechts één hoofdredacteur te hebben, waarom zijn er hier vier? De Goede ken ik van naam. Hij is een vooraanstaand wetenschapper en staat bekend om zijn uitmuntende schrijfstijl. Hij zit op een stoel met een hoge rugleuning, zo een die kan draaien in alle richtingen. Deze positie alleen al geeft hem overwicht ten opzichte van de collega's, die half onderuit op de enorme bank zitten. Met een fraaie vulpen, die hij uit zijn binnenzak tevoorschijn haalt, ondertekent hij routinematig enige paperassen die hij op zijn schoot houdt. Zelfs bij een sollicitatiegesprek benut hij een verloren minuutje. Daarna stopt hij bedachtzaam zijn leesbril in de koker en bergt deze op in zijn binnenzak. Zorgvuldig strijkt hij zijn haren over zijn schedel, draait zijn stoel in mijn richting en lacht me vriendelijk toe. Nog zonder iets gezegd te hebben straalt hij al autoriteit uit. Dit is een ware professor; die spreek je niet tegen. Belangrijk, dat is hij zeker; ik schat hem in de zestig.

Alsof hij mijn gedachte leest, legt Lunstream uit: 'De Goede gaat helaas over een jaar of twee met pensioen.'

De professor glimlacht ongemakkelijk en strijkt zijn weer-